

Vreme: 20.07.2026 20:20

Medij: rt.rs

Link: <https://rt.rs/srbija-i-balkan/193038-slovenija-tanja-fajon-torpedovanje-visoka-predstavница-afrika/>

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Slovenačka vlada "torpedovala" snove Tanje Fajon

7374

Donedavnoj slovenačkoj ministarki spoljnih poslova Tanji Fajon propao je plan da postane "visoka predstavnik EU za Sahel" sa platom od oko 15.000 evra mesečno, bez dodatka 20. jul 2026 20:20

| Obnovljeno: 20. jul 2026 20:20

Donedavnoj slovenačkoj ministarki spoljnih poslova Tanji Fajon propao je plan da postane "visoka predstavnik EU za Sahel" sa platom od oko 15.000 evra mesečno, bez dodatka

Getty © Anadolu / Contributor

Kandidatura za "posebnu predstavnicu EU za Sahel" otišla je iz naručja Fajonove u ruke iskusne danske ambasadorke.

Posebna predstavnik EU za Sahel, unosna pozicija za koju se kandidovala Tanja Fajon i za koju se očekivalo da je već "završen posao", izmakla je za dlaku bivšoj slovenačkoj ministarki spoljnih poslova. Brisel je dva puta proteklih sedmica odložio glasanje o imenovanju Fajonove, a sada je novi slovenački premijer Janez Janša obznanio da je ta "saga" završena. Nezvanično je već poznato ime nove kandidatkinje za predstavnicu EU za Sahel. To je Birgite Markusen iz Danske.

Tako je donedavnoj slovenačkoj ministarki spoljnih poslova Tanji Fajon, kao što smo nedavno i najavili, propao plan da postane "visoka predstavnik EU za Sahel" sa platom od oko 15.000 evra mesečno, bez dodatka.

Visoka predstavnik EU za spoljnu politiku Kaja Kalas obavestila je u nedelju uveče Fajonovu da je, zbog pritiska slovenačke vlade i Evropske narodne stranke (čiji je član Janšina SDS), povukla njenu nominaciju za posebnu predstavnicu Unije za Sahel, saopštila je danas Tanja Fajon probranim slovenačkim medijima.

Fajonova je u istom dahu izrazila žaljenje što je "dnevna politika odnela pobjedu nad državnim i evropskim interesima", pa je Slovenija propustila šansu za tako visoku zastupljenost u evropskoj diplomatiji.

"Ne događa se prvi put da Slovenija zbog unutrašnjih političkih obračuna izgubi važan uticaj i, pre svega, ugled", upozorila je.

Smatra da bi evropske institucije prilikom donošenja kadrovskih odluka morale da procenjuju prevashodno stručnost, iskustvo i rezultate kandidata i da se odupru političkim pritiscima pojedinih nacionalnih vlada. Ocenila je, ne skrivajući razočaranje, da je, s obzirom na to što se dogodilo, "ovo veoma opasan presedan".

"Još posebno je za svaku osudu lična diskreditacija kojoj sam bila izložena od strane predstavnika slovenačkog političkog vrha u prestonici EU", dodala je Fajonova.

Ono što nije rekla, a što se u Sloveniji dobro zna, jeste da je njena kandidatura bila osuđena na propast i zbog njenih ranijih postupaka prema onima koji danas čine slovenačku vladu.

Fajonova je, naime, po preuzimanju funkcije ministarke spoljnih poslova 2022. godine opozvala tadašnjeg ambasadora u Americi Toneta Kajzera, jer je svom partijskom šefu Janezu Janši (tada u opoziciji) poslao snimak ekrana kompjutera koji je otkrio da su slovenačka diplomatska predstavništva

Vreme: 20.07.2026 20:20

Medij: rt.rs

Link: <https://rt.rs/srbija-i-balkan/193038-slovenija-tanja-fajon-torpedovanje-visoka-predstavница-afrika/>

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Slovenačka vlada "torpedovala" snove Tanje Fajon

Širom sveta dobila uputstvo da prikupljaju potpise za kandidaturu Nataše Pirc Musar za predsednicu Slovenije. Janša se Kajzeru odužio tako što ga je, čim je ponovo preuzeo vlast, imenovao za naslednika u dojučerašnjoj fotelji Fajonove u slovenačkom MIP-u. Kajzer je potom, sada već u ulozi ministra spoljnih poslova, preko stalnih predstavnika (COREPER) počeo da dovodi u pitanje "integritet i proceduru postupka" u vezi sa "afričkom" kandidaturom Tanje Fajon.

Podsetimo, Kalasova je krajem juna u pismu upućenom prestonicama zemalja članica EU objavila da je izabrala Tanju Fajon nakon uspešno okončanog postupka selekcije, "kao najkvalifikovaniju kandidatkinju". Ali iz Ljubljane se potom oglasio novi sastav Ministarstva spoljnih i evropskih poslova, a zatim i Janša.

Poruka je bila ista.

"Novi saziv Državnog zbora (parlamenta) Republike Slovenije je konstituisan 10. aprila 2026. i od tada je bivša vlada RS obavljala samo tekuće poslove. To je verovatno bio razlog što (odlazeći) premijer Robert Golob predlog za nominaciju gospođe Fajon nije uvrstio na dnevni red sednice vlade. Sumnjiva validnost samog imenovanja se dakle ne nameće samo zato što bi kandidatkinju predložio organ bez punih ovlašćenja, već zato što nadležno telo (vlada) uopšte nije odlučivalo o kandidaturi, odnosno predlogu", napisao je Janša na mreži Iks i ujedno demantovao dopisnika "Dela" iz Brisela Petra Žerjaviča, koji je netom izjavio da se "saga (oko izbora Fajonove) nastavlja" i da će COREPER o njenoj kandidaturi odlučiti već ove srede.

Da sve bude gore po Fajonovu, u međuvremenu je otkriveno i da je njenu kandidaturu lansirala generalna sekretarka slovenačkog Ministarstva spoljnih poslova - dakle službenica podređena ministarki Fajon - uz lično pismo podrške tadašnjeg premijera Roberta Goloba koji potom nije uspeo da dobije mandat za sastavljanje naredne slovenačke vlade. Povrh svega, o kandidaturi Fajonove nije odlučivao ni nadležni odbor slovenačkog parlamenta.

Iako države članice EU nemaju pravo "veta" tokom izbora visokih predstavnika briselske administracije, brzo se iskristalisalo da Fajonova ne samo da nema podršku (nove) slovenačke vlade za naskok na ugledan položaj u evropskoj hijerarhiji, već da Janšina vlada smatra da je bio kompromitovan i sam postupak njene kandidature.

Kalasova očigledno nije htela da rizikuje i da, suprotno volji Janšine vlade, imenuje Fajonovu na položaj na kome bi primala bajnu platu za malo truda. U suprotnom, nema sumnje da bi šefica evropske diplomatije morala da se suoči sa velikom dozom nezadovoljstva, čak besa od strane službene Ljubljane, koji bi joj navukla na vrat za Janšinu nomenklaturu krajnje sporna kandidatkinja.

Ali ni tu nije kraj peripetijama oko političke budućnosti Tanje Fajon, jer se iza kulisa radi i o sukobu koji već mesecima tinja između predsednice Evropske komisije Ursule fon der Lajen i Kaje Kalas oko toga koja će određivati pravce i prioritete evropske spoljne politike. Njih dve već duže vreme vode bitke na poprištu EU, a "slučaj Fajon" je šefici EK omogućio da odnese pobedu i istovremeno pokaže da Kalasova nema podršku na nivou nacionalnih država. Šta više, Fon der Lajenovoj je to uspelo u trenutku kada je Evropska narodna stranka zbog previše desničarskih stavova i paktiranja sa još desnijim strankama isključila iz svojih redova slovenačkog evroposlanika Branka Grimsa, inače člana Janšine SDS.

Kada je reč o otporu Kalasovoj, stare slovenačke netrpeljivosti na političkom parketu i ambicije Ursule fon der Lajen slučajno su se poklopile u momentu koji je bio odlučujući za Fajonovu, i stvorile eksplozivnu mešavinu koja je jednim udarcem torpedovala visoke međunarodne ambicije bivše slovenačke ministarke spoljnih poslova. Kalasova nije dugo žalila za Fajonovom - već sledećeg trenutka je isplivalo ime nove kandidatkinje za mesto "visoke predstavnice za Sahel". Prema nezvaničnim informacijama, to je Birgite Njugard Markusen.

Markusenova je danski diplomata i stručnjak za afričku politiku. Trenutno obavlja funkciju posebne predstavnice Danske za region Velikih jezera i Sahel. Pre toga je bila ambasadorica Evropske unije pri Afričkoj uniji i Ekonomskoj komisiji UN za Afriku, vodeća službenica za Afriku u Evropskoj službi za spoljne poslove, te danska ambasadorica u nekoliko zapadno i srednjeafričkih zemalja. Ima više od dvadeset godina iskustva u oblasti mira i bezbednosti i svakako zna mnogo više o Africi od bezbojne i konformističke karijeristkinje, nekadašnje novinarkе RTV Slovenija, čije je afričke snove - definitivno potopila.

